

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂESCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA

DIRECTOR:

Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

STR. EMINESCU 18

Revistele eparhiale și rostul lor

Ne gândim, întâi de toate, la așa numitele noastre »organe eparhiale« de publicitate. În fruntea lor stă, — fără de nici o concurență de vechime pe pământul românesc, bătrânul »Telegraful Român« — creațiune (1853) a celui de mai apoi mitropolit Andrei Șaguna — intrat în al 85-lea an de existență neîntreruptă și folositoare.

După încercările studenților teologi dela Arad — cari înființează (1869) revista »Speranța«, devenită și organ eparhial la Arad, trăind numai doi ani — eparhia își înființează (1872) propriul organ »Lumina«, care se stinse și ea, pentruca la 1877 să-i ocupe locul organul de față, intrat acum în al șeptelea deceniu de viață.

La 1885, își înființează și eparhia Caransebeșului organul său de publicitate, »Foaia diecezană«, intrată în al 52-lea an de viață. Iar după înființarea episcopii dela Oradea și Cluj, acestea încă dădură ființă câte-unui organ propriu de publicitate: »Legea Românească«, în al 17-lea an, și »Renașterea« în al 15-lea an de existență.

În chipul acesta, *tradiția șaguniană, începută la 1853 prin înființarea „Telegrafului“ sibian, s'a desăvârșit.* De pe urma ei, eparhiile noastre își au organele proprii.

Ele n'au fost numai sterile »monitoare oficiale«, cari transmit porunci rigide, ce nu se discută, ci se execută. Ele au fost ceva mai mult. În coloanele lor, mulți din noi ni-am făcut ucenicia scrisului. Frunțașii vieții noastre, cu carte și cu experiență, chiar și mireni — prin coloanele lor și-au exprimat nedumeriri și păreri de mai bine cu privire la îndrumarea vieții noastre bisericești: administrativă și culturală. Ele au fost arene pentru lupte de idei, de multeori foarte aprige. Și nu odată, în coloanele lor s'au desfășurat și idei privitoare la viața politică a Românilor, ori că au devenit or-

gane de informație despre viața românească din Țara-liberă. Și toate aceste, scrise și transmise prin organele eparhiale, ai căror directori duhovnicești erau în cele din urmă înșiși Chiriarii, *dădea impresia, că se scriu și se publică, cu o consacrare oficială din partea Bisericii.* Uneori înșiși Chiriarii coborau — nu numai prin pastorale, ordinațiuni și circulare oficiale, ci și prin scrisul lor de alt cuprins, în coloanele revistelor eparhiale, sau dădeau sugestii, în anumite direcții și înțelesuri.

În chipul acesta organele noastre eparhiale — cari, spre cinstea lor fie spus: până a nu ne avea ziare politice, țineau și locul acestora! — treceau, cum trec și azi, departe dincolo de barierele birocratice ale monitoarelor oficiale. Ele se afirmă, ca organe de luminare *săptămânală* pentru obștea de Clerici și alți cititori credincioși, — de *luminare în numele autorității bisericești și spre înălțarea însuși prestigiului acestei autorități*, care nu se restrânge numai la porunci și încasări de dăjdi bisericești.

Din acest punct de vedere, al sporirii autorității Bisericii și al luminării obștești în criza de autoritate morală ce bântue în zilele noastre, organele noastre eparhiale împacă o actuală și-o foarte arzătoare necesitate a vieții românești îndeobște, și nu numai un interes specific al Bisericii.

Și întrebăm: Nu vi se pare, că tocmai din acest gând de bine va fi plecat, ca prin instinct, stăruința oficialității Bisericii din Mitropolia noastră, de a-și fi primenit și reorganizat »organele eparhiale«, în anii din urmă?!

*

Dacă nu ni s'ar lua în nume de rău, am merge și ceva mai depărțitor pe firul acestor idei. Și, pentru a fi scurți la vorbă, punem întrebarea: Câte organe »eparhiale«, cu asemenea tendință, există în restul de pământ românesc?

Noi am studiat odinioară problema genezei ziaristice noastre bisericești; și golurile cele mai mari le-am constatat a nu fi în Ardeal. Organul Sfântului Sinod, „Biserica ortodoxă română” începe d’abia la 1874, când noi arădani trecusem peste greutățile începuturilor. Nu continuăm cu constatările de acest fel, ci ne îndreptăm spre însăși problema, ce ni-am pus-o și o expunem ca o dorință:

Ce frumoasă și edificatoare apariție, bisericească și culturală în aceeași vreme, ar fi, dacă toate eparhiile din cuprinsul Patriarhiei noastre și-ar avea, fiecare organul ei propriu! Din aceleași motive, ca la noi în Ardeal: ca fiecare Chiriarchie să-și aibă organul de luminare și de propagandă, menite să-i ridice tot mai sus autoritatea și să-i sporească prestigiul.

Asemenea publicații, — scoase *cel puțin săptămânal*, ca la noi, în locul celor câteva care apar lunar sau sunt numai buletine oficiale — ar împăca și alte două mari necesități ale vieții noastre bisericești de obște: Ele ar servi interesului *local* al fiecărei eparhii, de a-și examina — în vedere publică — problemele de viață, cu toate neajunsurile lor, pentruca prin aceasta publicitate să se atenueze resentimentele antiierarhice și pornirile anarhice ale celorce cătesc împotriva puterii episcopale.

Dar ele ar putea aduce și un serviciu de interes general *bisericesc*: Prin schimbul sistematic dintre eparhii, al organelor de acest fel, am avea prilejul — *cel mai util și unic realizabil* peste întârzierile și ineficacitatea comunicărilor birocratice — de a ne cunoaște, reciproc, stările dela o eparhie la alta și chiar de a ne sprijini împrumutat, prin discuțiile din organele eparhiale.

S’ar pune la cale, în acest chip, o circulație de idei și de ajutoare morale inter-eparhiale, ceace ar promova apoi și circulația valorilor, dela un colț la altul de țară.

Dar despre aceasta problemă s’ar mai putea scrie.

Noul Cod penal și Cultele

Cu începutul anului 1937, pe orizontul juridic al României au apărut două legiuiri fundamentale, destinate să reglementeze ordinea publică și siguranța socială, pe întinsul întregului Stat român. Acestea Legi sunt: Codul

penal „Regele Carol al II-lea^{*)}” și Noul Cod de procedură penală^{**)}.

Codurile sus amintite, sunt rezultatul unei munci intensive, de aproape un deceniu, a celor mai de seamă penaliști români, cari au ținut seamă atât de progresele științei penale, cât și de ocrotirea mai sigură a colectivității sociale.

Cristalizate și cernute de cătră Corpurile Legiuitoare într’o serie de sesiuni și nenumărate ședințe, cu data de 1 Ianuarie 1937 au intrat în vigoare și au fost puse în aplicare.

Pe noi ne interesează mai mult noul Cod penal, pentrucă prevede norme speciale pentru ocrotirea și garantarea liberului exercițiu al Cultului, la Cultele recunoscute de Stat. Normele și dispozițiile cuprinse în noul Cod penal cu privire la Culte, le putem clasifica astfel:

a) *Norme cu privire la liberul exercițiu al cultului unei religii:*

„Art. 308. Acela care, în orice mod, împiedică sau tulbură exercițiul cultului unei religii recunoscute de Stat, comite delictul de tulburare a exercițiului cultului și se pedepsește cu închisoare corecțională dela 2 la 6 luni și amendă dela 2000 la 5000 Lei

Această pedeapsă se aplică și aceluia, care împiedică pe o persoană să exercite propriul său cult, dacă acesta nu contravine ordinii publice și bunelor moravuri, sau care o constrânge să exercite alt cult.”

b) *Norme cu privire la reglementarea raporturilor dintre Culte:*

„Art. 309. Acela care primește și înscrie între credincioșii săi vre-o persoană, aparținând altui cult, fără a se fi asigurat mai înainte că a îndeplinit formalitățile necesare de trecere dela cultul cărui a aparținut, comite delictul de convertire ilegală și se pedepsește cu închisoare dela una la 3 luni.

„In caz că infractorii ar fi chiar conducătorii unui cult sau ai unei asociațiuni religioase, instanța poate aplica măsura de siguranță a dizolvării cultului sau asociațiunii religioase.”

Acest articol e o complectare la art. 24 alin. 3 a Legii pentru regimul general al Cultelor din 1928.

c) *Dispozițiuni care apără Cultele de injurii, calomnii și dispreț:*

„Art. 310. — Acela care, în public, prin orice mijloace, își exprimă disprețul față de un cult recunoscut de Stat, sau față de obiectele consacrate sau destinate acestui cult, comite delictul de ultraj contra

*) Monitorul Of. Nr. 66/1936.

**) Monitorul Of. Nr. 67/1936.

ultului și se pedepsește cu închisoare corecțională dela una la 6 luni¹⁾.

„Art. 311. — Acela care în public săvârșește faptul prevăzut în art. 310, față de ministrul unui cult, recunoscut de Stat, care se găsește în exercițiul funcțiunii sale, comite delictul de ultraj contra ministrului unui cult și se pedepsește cu închisoare corecțională dela una la 6 luni și amendă dela 2000 la 5000 Lei“.

„Art. 509. — Pedepsa calomniei în cazul art. 507 este închisoare corecțională dela 6 luni la un an și amendă dela 2000 la 5000 Lei, dacă delictul este comis :

1. în contra unui corp constituit în Stat sau contra unei administrații publice, ori contra unei administrații sau întreprinderi, în care sunt angajate interese publice, în contra unui membru al acestora, sau contra unui funcționar public“.

„Art. 514. ... Prin interes public se înțelege:

... d) apărarea intereselor unei clase sociale, ale unei confesiuni recunoscute de Stat sau ale unei profesii...“

d) *Norme cari apără pe ministrul unui cult recunoscut, în exercițiul funcțiunii sale :*

„Art. 312. — Acela care săvârșește faptul prevăzut în art. 255 contra ministrului unui cult recunoscut de Stat, care se găsește în exercițiul funcțiunii sale, comite delictul de ultraj cu violență contra ministrului unui cult și se pedepsește potrivit aceluși articol“. Adecă :

„Art. 255. — Dacă faptul prevăzut de art. 253¹⁾ și 254 este săvârșit prin acte de violență sau amenințări grave, constituie delictul de ultraj cu violență și se pedepsește cu închisoare corecțională dela 6 luni la 2 ani și interdicție dela unu la 2 ani; iar dacă s'au cauzat vătămări grave ale sănătății sau întregității corporale, cu închisoare corecțională dela unu la 4 ani...“

„În cazul când faptele arătate mai sus se săvârșesc cu ocazia unei adunări publice sau unei manifestațiuni ori procesiunii pe străzi, pedepsa este aceea prevăzută de lege pentru acelea fapte, după distincțiunile din alineatele precedente, sporită cu $\frac{1}{2}$, fără a se putea depăși maximum general al pedepsei“.

e) *Norme și dispozițiuni cu privire la ocrotirea (cadavrelor) morților, mormintelor și cortegiilor funebre:*

„Art. 313. — Acela care prin orice mijloace profanează un mormânt, urnă sau monument funerar, comite delictul de profanare de mormânt și se pe-

1) După art. 253 : „...care prin cuvinte, gesturi sau acte, aduce atingere onoarei sau prestigiului unui funcționar public, în timpul exercițiului funcțiunii, în prezența acestuia ori prin mijloace de comunicare directă...“

depedește cu închisoare corecțională dela 3 luni la un an și amendă dela 2000 la 5000 Lei.

„Aceeșă pedeapsă se aplică și acelui care, prin violență sau amenințare, tulbură un cortegiu sau serviciu funebru, ori împiedică îngroparea sau incinerarea unui mort.“

„Art. 314. — Acela care prin orice mijloace, săvârșește un act de profanare asupra unui cadavru, comite delictul de profanare a cadavrului și se pedepsește cu închisoare corecțională dela 6 luni la 2 ani“.

Afară de acestea dispozițiuni sancționate, cari interesează Cultele, mai sunt pedepse pentru ministrul unui Cult, care celebrează cununta religioasă înaltea căsătoriei civile, pedepsindu-se cu închisoare corecțională dela una lună la 6 luni și amendă dela 2000 la 5000 Lei (art. 450).

Deasemenea se prevăd pedepse severe pentru preoți, cari predică nesupunerea și nerespectarea legilor în vigoare ; cari promit beneficii spirituale sau îi leagă cu jurământ, pedepsindu-se pentru acestea infracțiuni cu închisoare corecțională dela 2 luni la 2 ani. (art. 349)

Tot așa se prevăd pedepse cu închisoare corecțională dela 6 luni la 2 ani și amendă dela 3000 la 10000 Lei pentru cei ce provoacă ură și învrăjbi-re contra unei naționalități sau confesiuni recunoscute de Stat. (Art. 357).

În fine se mai pedepsește până la o lună închisoare corecțională celce trage fără motiv clopotele în timpul nopții. (Art. 587 p. 3).

Acestea sunt celea mai importante dispoziții, fixate în noul Cod penal, cari reglementează direct Cultele, în manifestarea lor exteroară. De aceea e bine să fie cunoscute, pentru a nu ajunge în conflict cu astfel de restricții și îngrădiri penale, pentru că necunoașterea legii nu e scuză.

Pr. Dr. R. Popa preot

Slugire la doi stăpâni

Câteva gânduri de Pr. Gh. Perva

În Evan. helia dela Matei (6. 22-33) se vorbește despre lumina trupului, care e ochiul, și despre lumina sufletului, adică despre minte, rațiune. În legătură cu aceasta, se mai vorbește apoi despre înclinarea omului de a sluji la doi domni și despre pasărea cerului, care nu se simte sfâșiată între două legi : aceea a lui Dumnezeu și a lui Mamona. Despre pasărea, care n'are să aleagă între imperativele rațiunii și acelea ale simțurilor.

Omului i s'a dat mult, dar mult i se va

cere. Tocmai fiindcă are — pe lângă ochiul trupului — și ochiul sufletului, pe care nu-l au pasărele cerului, tocmai pentru aceasta are și griji mai multe. Dacă are minunata unealtă, mintea, care îl poate îndumnezei, apoi are și un cotinuu prilej de a se poticni. Rațiunea își poate fi spre ridicare și cădere. E o sabie cu două tășuri. Poate să facă în lăuntruul tău senin și clar de lună; și poate să facă besnă de mormânt. Tocmai fiindcă ai lumina sufletească, ai și latitudinea de a servi lui Dumnezeu și Mamonei. Dar, în această situație stă toată demnitatea omului! Și pasărea cerului, și iarba câmpului sunt în cinste înaintea lui Dumnezeu; dar mai în cinste e omul isplătibil, omul care, deși poate sluji și diavolului, slujește pe Dumnezeul adevărat și drept.

Rațiunea, lumina sufletului, e nobilă și divină plămădeaiă; dar obligă pe om să fie treaz, demn și regesc. Cel care n'o folosește spre mântuirea lui vremelnică și vecinică, nu prețuește mai mult decât „hrana“, și decât „halna“. Nu-i mai înălțat decât animalul, care „nici nu samănă, nici nu seceră“.

Așa par'că îți pășește gândul când citești în Evanghelie despre crinii și pasărele fără griji și despre omul cu atâtea griji, însă tot cu atâtea prilejuri de a fi mai presus de ele, tocmai fiindcă e mai dăruit.

Au fost bogați, pe cari Mântuitorul nu i-ar fi comparat cu „cămila“ și „urechile acului“. Bogați iubiți de Dumnezeu: Avraam, Isaac, Iacov, Iosif, Iov, Zacheu. Cari au reușit să nu slujească pe Mamona, deși aveau tot concursul. Au dat lui Dumnezeu ce a fost a lui Dumnezeu și Cezarului cele ce au fost ale Cezarului — în înțelesul larg al cuvântului — fără a sluji la doi domni. Nu-i slujre la doi domni: nici „să te faci tuturor toate“; să împaci idealul cu realul; să reușești să treci prin viață, fără ca să faci pe cineva să suferă. *Să asuzi frământând brazda pământului și să ai seninătatea și liniștea celui ce nu așteaptă nimic dela cel de jos, nu e compromis, nu e slujire la doi stăpâni.*

Omul trebuie să samene și să n'albă grilele sămănătorului. Trebuie să sece și să se poarte ca și când n'ar avea de secerat. Fiindcă, la urma urmelor, ce face omul? Doar „să dește cu Pavel, udă cu Apolo; iar cel ce face să crească e Dumnezeu“. (I. Cor. I, 3, 6).

Pentru Asociația Clerului eparhial

Când se pregătea numărul de față, ne-a ceretat unul din preoții — membri ai Comitetului Asociației Clerului din eparhie — pentru a ne cere unele lămuriri în cauză. I-am satisfăcut dorința, făcându-l pe C. Sa să înțeleagă, că măsurile pentru o mai vie afirmare a Secției Arad sunt deja luate.

Intr'adevăr, de o vreme — constatăm fără de nici un gând rău — treburile Asociației, și în eparhia Aradului merg în așa fel, că rămân multe de dorit. Am spus-o aceasta de altfel, și în cuvântul de deschiderea Congresului preofesc dela Turda, arătând, că în alte părți stăm cu Asociația mai rău decât la Arad.

Aceasta, însă nu este și nici nu poate fi o mângâiere! Și va trebui să fie almintrea pe viitor, după ce Asociația are, la Arad, ca președinte de Secție eparhială, un capabil și stăruitor preot, pe Părintele Florea Codreanu de aici, căruia i s'a dat, o parte din statul major, prin alegerile făcute la Turda pentru comitetul pe Secție, pe care urmează să și l completeze o eventuală adunare generală — care ar fi bine să se întrunească!

În acest senz s'au luat, de Comitetul general al Asociației, măsurile menționate, cari acam, după solicitările din afară, se cer a fi date și publicității, pentru orientarea Fraților Preoți, doritori de a cunoaște starea lucrurilor.

Dar, în afară de aceea ce vor Sfinții Lor s'o știe, mai ținem să adăogăm o lămurire: Avem atâtea și atâtea despărțăminte, cari au activat prea puțin, iar altele nimic, de-o vreme încoaci; iar cotizații de membri și de propagandă nu se plătesc regulat; uneori chiar de fel.

Dar, asemenea stări de lucruri sunt intolerabile. S'o spunem deschis: Ori ne facem datoria de a activa și de a cotiza regulat; ori să ne tragem consecințele.

Congresul dela Turda a privit treaba mai radical: A hotărât, cece se și face în aprobare generală: incasarea cotizațiilor restante pe doi ani din urmă; și vor urma, cât mai degrabă măsurile comitetului Secției, de a începe serioase pregătiri, pentru activitatea din viitor a despărțămintelor și cercurilor religioase din cuprinsul eparhiei întregi.

Aceasta lucrare — pe care, de ex. în eparhia Clujului, a organizat-o autoritatea eparhială în cadrele vieții bisericesti, făcându-se despre ea comunicările cuvenite înseși Asociației „A. Șaguna“ — este pentru prestigiul Clerului și pentru folosul Bisericii să se facă în cadrele organizate ale societății noastre.

Autoritatea noastră eparhială încă este hotărâtă să promoveze acest proces de restaurare și de o cât mai largă și spornică activitate a Preoțimei în propriile ei cadre

Scriem acestea, pentru că e bine, ca toate aceste să fie știute din vreme și ca, și până să sosească dispozițiile Comitetului Secției Clerului, lumea din afară să fie orientată și să și cam poată vedea de preparativele pentru o stăruitoare activitate, ce trebuie să urmeze, începând din aceasta iarnă chiar.

Despre ce să predicăm

Marti, 2 Februarie (*Întâmpinarea Domnului*) luând ca bază istorisirea dela Luca 2 v. 22—40, vom vorbi despre creșterea religioasă a copiilor.

La Iudei, cel dintâi băiat din familie era destinat să fie preot. Uterior, putea fi rescumpărat pe bani (5 sicli) dela serviciul templului. (Eșire 13₂, Lev. 27₆).

Femeea care naștea fecior, la 40 de zile trebuia să-l aducă la templu, pentru „ca să-l pună înaintea Domnului” (Lc 2₂₂), adică să-l închine ca o jertfă lui Dumnezeu.

Copilul Iisus este întâmpinat la templu de doi bătrâni, oameni drepti, cu viață stântă: Simeon și proorocița Ana.

„Iosif și muma lui se mirau de cele grăite deși re prunc” (Lc. 2₃₃)

Din toate acestea rezultă, că copilul acesta nu e ca oricare alt copil — numai trup din trupul părinților, — ci el e ceva mai mult: o ființă înzestrată de Dumnezeu cu daruri mai presus de cunoștința părinților.

Părinții sunt datori să pună copilul în legătură cu Dumnezeu chiar din cele dintâi clipe ale vieții. Prin îmbisericare și botez vor deschide calea harului divin spre sufletul copilului. Copilul nebotezat nu face parte din împărăția lui Dumnezeu.

Dacă astăzi legea bisericească nu mai cere, ca fiecare băiat întâiu-născut să fie preot, părinții creștini au aceeaș datorie, ca în V. T., să introducă de cu vreme copiii în cunoștința legii lui Dumnezeu. Deodată cu deschiderea graiului trebuie deschisă și inima copilului pentru Dumnezeu. Graiul e legătura cu lumea aceasta, rugăciunea e scara la cer.

Faptul că copilul Iisus a fost luat în brațe de dreptul Simeon și proorocița Ana e un semn, că viața copilului trebuie să se desvolte sub lumina unor vieți sfinte și pilduitoare. Nașul și nașa să nu ia numai o garanție formală, ci una faptică pentru creșterea finului în viață creștină. Ei împart cu părinții, înaintea lui Dumnezeu, răspunderea pentru sufletul copilului. Viața și fapta copilului se aprinde ca o lumină din lumina pilduitoarelor.

Simeon ar trebui să fie pilda taților, iar proorocița Ana, care „nu se depărta de templu, slujind ziua și noaptea, în post și rugăciune” pilda mamelor cu copii.

Precum „părinții lui, în fiecare an se duceau de sărbătoarea Paștilor la Ierusalim” (Lc. 2₄₁), așa și părinții să nu vină la biserică fără copii și nici să lase copiii să vină singuri. Drumul cel mai sigur la raiu e calea spre biserică, pe care mama merge însoțită de copii.

Numai copii crescuți de părinți în conștiința, că ei în același timp sunt și proprietatea lui Dumnezeu, pot moșteni binecuvântarea, care e temelul fericirii lor.

Singura creștere creștină e aceea în care copilul, deodată cu desvoltarea trupeză, îngrijită de părinți, se întărește și „cu duhul”, umplându-se de înțelepciune și harul lui Dumnezeu”. (Lc. 2₄₀)

*

Duminecă, 7 Februarie în legătură cu Evanghelia despre talanți, vom vorbi despre necesitatea faptelor creștine.

Pilda cu talanții o găsim la Matei în cap. 25 în legătură cu învățătura despre judecata de apoi, iar la Luca în cap. 19., unde însuși Mântuitorul o aduce în legătură cu împărăția lui Dumnezeu. (v. 11).

Dacă am rămânea numai la înțelesul că sub „talanți” sunt a se înțelege diferitele daruri cu care Dumnezeu a înzestrat pe oameni, pe care aceștia trebuie să le sporească, — fără a arăta și finta: dobândirea vieții de veci — atunci pilda și-ar pierde adevărata valoare. Ea trebuie deci pusă în strânsă legătură cu ideea: „Împărăția cerurilor se ia cu năvală (se cucerește prin luptă grea), și numai năvălitorii pun mâna pe ea.” (Mat. 11₁₂).

Talanții sunt diferitele înzestrări date de Dumnezeu oamenilor în vederea acestui scop. Unii au daruri de natură spirituală: credință, iubire, nădejde, răbdare, milă, curaj, înțelepciune, destoinicie artistică etc. alții de natură materială: sănătate, putere, bogăție etc.

„Fiecărui după puterea lui.” Nu există egalitate între oameni în privința înzestrării. Singur Dumnezeu — Creatorul cunoaște taina, pentru ce a împărțit darurile în mod inegal și n'a creat două fire de iarbă într-un totu la fel. În această multiplicitate se oglindește atotputernicia Lui.

Fiecare om, orice înzestrare ar avea, își are locul și rolul în planul lui Dumnezeu.

Conducătorii și păstorii sufletesci (*cel cu 5 și 2 talanți*) au un cerc de activitate și o răspundere mai mare pentru grija sufletelor. „Cui i s'a dat mult, i se va cere mult”. (Luca 12₄₈)

Cel cu un talant (fiecare creștin), are grija de propriul său suflet și de împlinirea poruncilor lui Dumnezeu. Un talant e un lucru mic, dar tot atât necesar. Cele mari cresc din cele mici.

A lucra (spori) cu talantul înseamnă a întrebuiți toate darurile primite dela Dumnezeu, pentru răspândirea împărăției Lui, câștigarea de cetățeni pentru ea (dacă ești păstor sufletesc) și a conlucra cu harul lui Dumnezeu (fiecare creștin), pentru a dobândi viața de veci.

„Lucrarea” se manifestă prin fapte creștine. (Iac. 2 v. 26.)

Stăpânul, „s'a dus îndată” înseamnă că omul are libertate deplină de voință în faptele sale. Aceasta produce roade diferite; și dacă talantul e neproductiv tot ea este pricina răului.

Întrebuițarea bună a darurilor spirituale duce la sporirea lor. Credința, iubirea... milă, răbdarea... când sunt active în conlucrare cu harul lui Dumnezeu, ele devin inepuizabile. („Tot celui ce are i se va da și va prisosi.”) Darurile și puterile sufletesci, cari nu sunt active, lăncezesc și se pierd. Activitatea e legea vieții, iar trândăvia — cea a morții. („Dela cel ce nu are și ceea ce i se pare că are se va lua).

A îngropa talantul înseamnă a te numi creștin

și a nu face nici o faptă creștinească. Mai înseamnă a te închide în egoismul tău și a nu fi de folos altuia. „Suntem mădulare unul altuia.“ (I. Cor. 12 v. 7 și 27.)

Stăpânul cere înapoi ale sale. Vieața ni-e dată pentru a împlini într'însa poruncile lui Dumnezeu („do-bânda“). Am trăit-o înzadar, când n'am adaus voința noastră la împlinirea lor.

Sluga vicleană și leneșă, nu iubește pe Dumnezeu, dela care avem toate, nu se încrede în El, poruncile Lui le află aspre și nedrepte, fiindcă pun piedecă vo-inței sale păcătoase. Vede în El nu un tată, ci un tiran care pândeste cea mai mică greșală, pentru a pedepsi. Aceasta e icoana sufletului creștinesc neactiv, lipsit de fapte bune. (Mt. 25 v. 24.)

„Îngroapă talantul“ tot cel ce nu are încredere în sine, care în loc de a se reculege desnădăjdueste și începe a murmura împotriva lui Dumnezeu și a sarcinilor, pe care refuză a le purta. În aceste clipe aducem învinuire lui Dumnezeu, că e aspru și nedrept.

A „pune talentul la zarafi, ca stăpânul venind să ia măcar ceeace este a lui“, înseamnă că, dacă n'am știut trăi vieața împlinind voința lui Dumnezeu, să i-o redăm măcar neprihănită la sfârșitul ei, așa cum ni-a dat-o El.

„Peste puțin ai fost credincios“: tot ce putem avea pe pământ e „puțin“, în comparație cu fericirea în viața cea veșnică („peste multe te voi pune“).

„Intră întru bucuria Domnului tău“: Celce a conlucrat cu harul lui Dumnezeu și a dobândit mântuirea, acela *intră* în lăcașul ceresc, făcându-se părtaş de vieața fericită, care constă în bucuria de a „vedea pe Dumnezeu“. Cel egoist, leneșul care a îngropat talantul (cheia raiului), singur s'a exclus din comunitatea lui Dumnezeu.

„Orice pom care nu face roadă bună se taie și și se aruncă în foc“. (Mat. 7 v. 19)

Sensul de mai sus se confirmă și prin Apostolul zilei (II Cor. 6₁₋₁₀), al cărui indemn este „să nu primiți înzadar darul lui Dumnezeu“ (v. 1). Apostolul Pavel și a sporit talantul, făcându se „împreună lucrător cu Hristos“ prin: „multă răbdare, în suferințe, . . . în bătai, în închisori, . . . osteneli, . . . posturi.“ (v. 4-5).

„Nu vă amăgiți“: pe Dumnezeu nimeni nu-l păcăl-ște. Ceeace va semăna omul aceea va și secera“. (Gal. 6 v. 7) «Adunați-vă comori în cer“. (Mt 6₂₀).

Cronică

La Bucureștii-Nouți, se va ridica o nouă biserică, pentru a adăposti, drept loc de vecinică odihnă, trupurile legonarilor-martiri ai Creștinătății și Latinității: Ionel Moța și Vasile Marin, după ce li se vor aduce rămășițele pământești, din Spania. Înalt P. Sf. Patriarh, cu provocare la eroismul sacrificiului dășilor „pentru creștinism și latinitate“ a aprobat și binecuvântat ideia zidirii aceluia paraclis-mausoleu, ale cărui lucrări începătoare vor urma încurând. „Universul“, prin con-

deul inimosului publicist român N. Bațzaria, subliniază frumuseța morală și românească a acestei aprobări patriarhicești.

Rătăcirea celuice a fost Mihail Sadoveanu — odinioară crainic mândru al scrisului românesc — perzista. Noi încă am urmărit, cu strângere de inimă, gravele acuzații publice, cari i s'au adus. Și am simțit o neputasă durere când, în loc de a se desvinovați și pocăi, l-am văzut mărturisind, deschis și fără de rușine, pentru francmasonerie — de care va trebui să ne ocupăm și noi — și ocrotind porniri, în acelaș senz, distrugătoare de neam și țară.

Ce mai valorează în asemenea împrejurări, scrisul lui?

Scriem, cu mare scârbă și silă, aceste șire de cronică mărunță, dar tot pe atât de pline de îndreptățită revoltă sufletească.

In biserica anglicană — pelângă curentul de orientare către Ortodoxie, reprezentat de oficialitatea bisericească din Anglia — se remarcă și un alt curent: pentru alăturare la biserica romano-catolică. La o întrunire de preoți anglicani (se vede: nu erau și episcopi între ei) ținută în Caxton Hall, un corespondent dela Londra a scris, între altele: » . . . după ce s'a ajuns la acordul dintre biserica anglicană și cea românească, azi un acord cu biserica catolică ar fi ușor«

Această mărturisire despre importanța Bisericii ortodoxe române o scapă „Vestitorul“ episcopiei unierte dela Oradea, pe aceeași pagină, în care dă curs îndoielii sale, „dacă se mai poate vorbi cinstit în țara românească de ortodoxie neunită“.

Nu-i vorba, pagină — coerentă!

De raporturile cu „Anglicanii“ fiind vorba, iată ce mai avem de adăogat, deocamdată din ziarul „Universul“: Marele cotidian „Times“ din Londra a publicat (23 Ianuarie) un lung articol de fond, consacrat tratativilor dintre biserica anglicană și cea ortodoxă română.

Citând cuvintele unui mare demnitar al bisericii anglicane, ziarul scrie, că votul de astăzi, dat de Sinodul bisericii anglicane este considerat, din punct de vedere eclesastic, drept cel mai important pas dela Reformă.

Ziarul relevă importanța Bisericii ortodoxe române, care are milioane de credincioși și care este cel mai mare și cel mai influent grup autocefal al Bisericii ortodoxe de Răsărit.

Raportul asupra tratativilor duse a fost aprobat în luna Iunie 1936 de consistoriile anglicane din nordul Angliei. Azi, el a fost ratificat de consistoriul din Canterbury: consistoriul superior l-a adoptat în unanimitate, iar consistoriul inferior cu 104 voturi contra 6. „Times“ caracterizează această majoritate drept covârșitoare.

Episcopul de Gloucester publică azi o nouă scrisoare, prin care răspunde în amănunt la toate chestiunile de detaliu, în legătură cu definirea dogmelor, ridicate de cei cari critică apropierea dintre cele două biserici. Episcopul de Gloucester explică apoi credința euharistică.

Căci să se știe (adăogăm noi): criticanți sunt și acolo, și la noi. Dar lucrul lui Dumnezeu, pentru apropierea Bisericilor între olaltă în aceasta criză cumpănită

a lumei de azi, va trece 'nainte — peste capetele tuturor criticaștrilor !

„La bloc slav, bloc latin“: dă o lozincă, un pseudonim — totuși, par'că l știm! — în „Vesitiorul“ amintit. Ci-că dacă Jugoslavia și Bulgaria au încheiat, de curând, oarecare pact, — de care se îngrijorează d-l Al Gregorian în „Sfarmă Peatra“, din pricina că Bisericile ort. din Bulgaria și Jugoslavia stau în slujba panslavismului — noi, iute și de grabă, să formăm un bloc latin.

De ce? Pentru că „de ortodoxie neunită“ — este și una „unită“, mă rog? — „nu se mai poate vorbi cinstit“ în Tara Românească !

Cu cine să formăm blocul religios „latin“ dorit? Cu Franța lui Leon Bum? Cu Spania lui Azana și Largo Caballero? Cu Italia ducelui Mussolini, care a îndrăgit de moarte pe Unguri? Ori cu Papa ieșit din Ortodoxie?

Nu umblăși prin „vileag“, ci întoarceți acolo de unde v'au smus ungerii și uneltele lor: la sânul Bisericii ortodoxe române!

Atunci vom avea un bloc românesc.

E ceeace trebuie, astăzi mai mul decât oricând.

„Interes viu pentru s. Unire în Germania“, se afirma din partea aceluiaș periodic. De ce adică este vorba? Că un călugăr benedictin a început să publice, la München, o revistă „Der Christliche Orient“, pentru a lămuri chestiuni din Orientul bisericesc; și că în Germania există și o mănăstire, la Niederaltasch, ca centru german, unde să se crească misionari pentru unirea Orientului.

Articolantul, b'ne înțeles este iesuitul P. Felix Wiercinski, care încheie făcând mențiune și despre Români, ca răsăriteni „desbinați“. Și află de bine să menționeze, în favorul tezei unioniste, lucrarea (nu-i spune pe nume: Die Orientalische Kirche) convertitu ui grec Pitzipios Bey. Dar se face uitat, că acest grec, după ce i-a cunoscut pe cei din Roma, s'a iăpădat de ei, dându-i de gol, prin lucrarea sa „Romanismos“. Ne-am lămurit! Cu una, însă nu. Respectiva mănăstire, nu e în Niederaltasch, ci în Niederalteich, în Bavaria de jos. N'o știa nici articolantul? nici corectorul revistei orădene?

Informațiuni

PÂRGĂ CURATĂ — plăcută lui Dumnezeu și folositoare Neamului — a adus Prea Sfinția Sa Părintele Episcop ANDREI, în decursul celui dintâi an de arhipăstorie, începută cu înscăunarea Sa la 2 Februarie a tr.

Cler și Popor, într'un gând și o simțire, să mulțumim lui Dumnezeu, în ziua acestei prime aniversări, pentru că ni L-a dat și să cerem Pronei Divine, pentru Prea Sfinția Sa, viață lungă, binecuvântată cu bucuria deplinei mângăieri de o acivitate rodnică și-n viitor.

Intru mulți ani, Stăpâne!

„Serbarea Unirei“ din 24 Ianuarie, aici în Arad, ca în toată țara, s'a ținut cu fast

și însuflețire. După sf. liturghie din Catedrală, soborul de preoți liturg sitori în frunte cu P. C. Sa protopopul Traian Vățianu, a slugit Te-Deumul obișnuit, la care au participat Autoritățile și Armata, prin șefii lor. La Te-Deum a cuvântat P. C. Sa Păr. prof. de Teologie Dr. Gheorghe Popovici.

La Palatul Cultural, ca și la toate școalele din loe, s'au ținut cuvântări și festivaluri.

La Palatul Cultural conferința de ocazie a fost ținută de C. Sa Păr. Florea Codreanu, înaintea unui mare și însuflețit public.

Petrache Lupu la Timișoara. La invitarea unor ziarști din Timișoara, Petrache Lupu va petrece ziua de Duminecă, 31 Ianuarie a. c. în acel oraș.

P. S. Sa Episcopul Andrei și-a dat cu plăcere asentimentul la venirea lui Petrache Lupu în metropola Banatului. Cum P. S. Sa este încă reținut în casă de boală, a delegat pe preotul Viorel Mișușiu dela Catedrala din Arad, să fie purtătorul său de cuvânt.

Programa zilei e următoarea:

1. La ora 7 dim. sosirea lui Petrache Lupu în gara Domnița Elena, unde va fi întâmpinat de cler și popor. În cântări religioase, Petrache Lupu înconjurat de preoți, va fi însoțit la Biserica din Iosefin, unde își va face închinăciunea.

2. Intre orele 8—10 a. m. Petrache Lupu va vizita Bisericile noastre din Timișoara.

3. La 10. a. m. va asista la sf. liturghie din Fabric.

4. La ora 12 a. m. va avea loc întrunirea religioasă din Piața Unirii cu următorul program:

a) Cor religios

b) Cuvântul P. S. S. Episcop (celții)

c) Cuvântarea unui preot, însoțitor al lui Petrache Lupu.

d) Cuvântarea lui Petrache Lupu.

e) Cor religios.

5. După întrunire: Masa săracilor.

6. După masă: Vizitarea bolnavilor, cari vor fi adunați într'un local, indicat de Serviciul sanitar al municipiului.

Fie ca acest fapt să miște sufletul bănățenilor spre bine.

Nr. 701/1937

Contribuția preoțimei la Monumentul Unirii

Considerând, că P. C. Preoți n'au avut până acum prilejul de a contribui la realizarea măreței idei de a se construi în Arad un Monument al Unirii, care să vestească posterității evenimentul fericit, sfătuim pe P. C. Consilieri și funcționari ai Consiliului Eparhial, pe P. On. părinți protopopi și preoți din eparhie, să aducă și aceasta jertfă a iubirii de

țară, contribuind fiecare cu câte 1% (un procent) din salariul brut, care sumă se va reține la casieria Consiliului Eparhial repartizată pe 10 luni (Ianuarie—Octombrie 1937).

Arad în 24 Ianuarie 1937.

† Andrei
Episcop

Nr. 428/1837.

Comunicat

Ministerul Cultelor și Artelor, cu adresa Nr. 221915/22240 din 15 Ianuarie a. c. Ne aduce la cunoștința, că Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale cu ordinul Nr. 107519/1936 a dat dispozițiuni pentru înființarea de *Eforii Sanitare* în fiecare comună rurală, pentru căutarea sănătății sătenilor.

Eforie sanitară se compune din: Medicul Circumscripției ca președinte, toți învățătorii din comună, preotul paroh, notarul, primarul, cum și câțiva frunțași ai satelor.

Aceste Eforii se vor ocupa intens de starea sanitară a satelor, de propaganda igienico-sanitară în masele populare, de administrarea localului de dispensar, de chestiunea băii populare și mijloacelor de deparazitare și dezinsecție, de combaterea subașimentății și de protecția mamei și a copilului.

Eforia va îngriji de dezvoltarea și întreținerea perfectă a Dispensarului local, iar acolo unde el nu există, va iniția alcătuirea Comitetului de construcție a localului.

Comunicând aceasta dispozițiune salutară, care este și în interesul Bisericii noastre, — invităm și obligăm pe toți Cucernicii Preoți: să dea întregul lor concurs acestei organizațiuni de asistență medico-sanitară, de care se simte mare nevoie la sate.

Arad, în 19 Ianuarie 1937.

† Andrei
Episcop.

Concurse

Consiliul parohial ort. român din **Socodor**, protopresbiteratul Chișineu-Criș, în urma rezoluțiunii Ven. Consiliu eparhial cu Nr. 7890/1936, publică concurs *cu termen de 30 zile* dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei I-a, devenită vacantă prin decedarea preotului Ioan Mladin.

Beneficiile împreunate cu acest post de paroh sunt:

1. Folosința sesiei parohiale constatătoare din 32 jugh, cad. pământ arabil, care pentru anul curent este de jumătate.

2. Casa parohială.

3. Birul preoțesc legal.

4. Stolele legale.

5. Întregirea salariului dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Alesul preot va predica regulat în Duminicile și sărbătorile, când este de rând ca săptămânal. Va catehiza la școala primară de Stat, unde va fi repartizat de autoritatea sa superioară.

Va suporta, achitând regulat toate impozitele după întreg beneficiul preoțesc.

Parohia este de *clasa I-a (întâia) rurală*, deci dela concurenți se cere cvalificația pentru astfel de parohii.

Concurenții la acest post de paroh, se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare, — având în prealabil avizul protopopului, — în sf. Biserică din Socodor, pentru a face cunoștință cu credincioșii, a și arăta desteritatea în cele rituale, în oratorie și cântare, conformându-se întru toate dispozițiunilor dela art. 33. al Regulamentului pentru parohii.

Cererile însoțite de actele justificatoare, adresate Consiliului parohial ort. român din Socodor, se vor înainta în termenul concursual Sfintei Episcopii din Arad, îndatorându-se concurenții a cere în prealabil autorizația Prea Sf. Sale Părintelui Episcop eparhial, de a putea concura.

Dat în ședința Consiliului parohial ort. român din Socodor, dela 17 Decembrie 1936.

Aurel D. Popp ss.
președinte

Petru Brad ss.
notar

În conșelegere cu: P. Marșleu, protopop.

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei I din comuna Beba veche, județul Timiș-Torontal rămasă vacantă în urma decedării preotului Andrei Baga, se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala” conform hotărârei Consiliului parohial din Beba veche dela 16 Aprilie 1936 aprobată de Consiliul eparhial No. 3263/936.

Veniturile împreunate cu acest post de paroh sunt următoarele:

1. Una sesiune parohială în extensiunea ei actuală de 40 jug.

2. O grădină extravilană în extensiunea ei de azi.

3. Pentru răscumpărarea birului 4000 (patru mi) lei în număr.

4. Stolele legale.

5. Salariul preoțesc dela Stat, pentru care parohia nu ia nici o răspundere.

Alesul este obligat a plăti regulat toate dările după beneficiul său preoțesc, a predica în sf. biserică și a catehiza la școlile din această comună. De locuință se va îngriji cel ales.

Parohia este de *clasa I (primă)*; deci dela concurenți, se cere cvalificațiune de cl. primă rurală.

Cei ce doresc a concura la această parohie se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică din Beba veche, pentru a și arăta destoinicia în cele rituale și oratorie, conform Art. 33 din Regulamentul pentru parohii.

Cererile de concurs cu actele justificatoare, adresate Consiliului parohial din Beba veche, se vor înainta în termenul concursului, Sfintei Episcopii din Arad, având fiecare concurent a cere în prealabil autorizația Prea Sfințitului Episcop eparhial, spre a putea concura.

Arad, 21 Ianuarie 1937.

Consiliul eparhial ort. rom.
Arad.

1—3